

SUOMEN SOTI

Tässä numerossa

- 8 JYVÄLLÄ** Tärkeä ETYK – toimiva ETYJ; muutoksen vuodet 1972–2001 *Jaakko Bergqvist* • Tiiliskiviä jääkäreiden kunniaksi *Kari Selén* • Kaksi tuoretta pamflettia: Karhujahtiin Hornetilla ja helikopterilla? *Pekka Visuri* • Naissotilaille äitiysvaatteet • Maailmalta *Pertti Lappalainen*
- 14** Maanpuolustusympösymposium 2001. Suomen Sotilas kokosi päättäjiä ja medioita perimmäisten kysymysten ääreen.
- 16** Keskustella pitäisi – mutta kuinka? *Risto Penttinen* • Maanpuolustuksen alasajo – Pentti Sainio kirjoitti ajankohtaisen pamfletin
- 20** Internetin nörttiarmeija *Kari Huhtama*
- 22** Mustaruutiaseet savuavat yhä *Jura Jukola*
- 24** Suomen lipun päivänä
- 27** Aamukampa-kirjassa kirkkaita ajatuksia *Jura Jukola*
- 29** Tekniikkalehti
- 46 KOULUTUS** Yhtenäispäällystöön – upseereista maistereita, opistoupseereista kandidaatteja *Jaakko Puuperä* • Ammattipäällystöä myös reservistä *Veikko Luomi* • Päällystö vailla virkaa *Jukka I. Mattila* • Kampanja, jolla on tarkoitus *Marko Eriksson* • Yrittänyttä laitetaan • RUL tiukkana • Pääesikunta vastaa tuleen: Puolustuksen puheenvuoro *Jaakko Puuperä* • Varuskunnat vähenevät tarpeen mukaan
- 56 TAUKO** Uutuuskirjoissa lottia, talvisotaa ja Natoa *Markus Anaja* • Reino Helin tähtää yhä tarkasti *Aatos Alhainen* • ”Saatujen ilmoitusten mukaan *Jussi Niinistö* • Sotilasperinnettä pyörillä ja siivillä • Ampuma-aikaa etsimässä • Viljo Kajava, sanan käsityöläinen *Kari Saviniemi* • Tuntematon novelli *Kari Saviniemi*
- 67** Heraldikassa hirvieläimiä *Jukka Suvisaari*
- 62** Terveidenhoito *Eero Lehmuskallio*
- 64** Eräpälstalla pyydetään harjusta *Hannu Kostilainen*
- 66** Kenttäreittiössä kuhaa ja sipattia *Riitta Salo*
- 68** Palautteet
- 69** Otila kysyy *Jyrki Otila*
- 70** Sotavarusteita romuksi *Jukka Knuuti*

KANSI: MARJATTA HINKKALA

JULKAISTAVA AINEISTO. Aineisto hyväksytään julkaistavaksi ehdoin, että Kustannus Oy Suomen Mies saa aineistoon hyvän kustannustavan puitteissa eri korvaukselta vapaan käyttöoikeuden tiedonvälitystoiminnassaan, ellei muuta ole nimenomaisesti sovittu.

TILAAJAREKISTERI. Lehden tilaajarekisteriä voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin. Niitä lehden tilaajia, jotka eivät halua että heidän tietojansa käytetään, pyydetään ilmoittamaan siitä lehden tilauksen yhteydessä.

MARJATTA HINKKALA

PUUTTUUKO PAKKI?

■ Koulutusta jyrätään uusiin puihin ennennäkemättömällä voimalla ja vauhdilla. Suljettuun johtajavaltaiseen organisaatioon piiloutuu runsaasti kritiikkiä. Onko se vanhoillista muutosvastarintaa vai perusteltua arvostelua? Erilaisia koulutusuudistuksia ja niihin liittyvää rekrytointikampanjaa käsitellään laajalti *sivuilla 46–54*.

REINO HELIN ARKISTO

Helin tähtää yhä

■ Reino Helin aloitti varusmiespalveluksensa Santahaminassa vuonna 1927 mutta muistaa sen vaiheet yhä kirkkaasti – senkin, että ruoka oli pahaa ja että sitä oli vähän. Sodissa hänet siirrettiin tarkka-ampujaksi, eivätkä aseet vielääkään miehen käsissä vapise: 94 ikävuodestaan huolimatta mies paukutteli talvella ilmapistoolilla sisäradalla 20 laukausta, joista huonoin lipsahti kahdeksikkoon. –*Sivu 58*

**MAANPUOLUSTUKSEN
AIKAKAUSLEHTI
82. VUOSIKERTA**

Eläköön voitto

Vain harvat suomalaiset tiesivät kesäkuun alussa 1941, että Euroopassa kytevä "hassu" sota leimahtaisi täysimittaiseksi maailmanpaloksi. Päälimmäisenä oli edelleen järkytys, jonka rauhallinen kansa oli joutunut talvisodan kourissa kokemaan. Suomen Sotilas yritti valaa tulevaisuudenuskoa tuolloin ilmestyneen numeron 12 A pääkirjoituksessa:

"Lohtunamme on kuitenkin se, ettei koko maa tuhoutunut, vaan meille on jäänyt mahdollisuus korjata myrskyn järjet ja nostaa maa jälleen kukoistukseen ja uuteen elämään. Tässä mielessä me olemmekin käyneet työhön käsiksi samalla uskoen, että historian kehitys on aikanaan johtava siihen, että keväturinko jälleen nousee pienen kansamme taivaalle lämmittäen meitä ja herättäen täyden elämän eloon meissä. Niin, me uskomme siihenkin, että kansamme on kulkemassa kohti suurta juhannusta, kohti sitä päivää, jolloin valo ja lämpö kauniin viipyvät luonamme"

Kätkeytyykö näihin kauniisiin sanoihin tietoa tulevista tapahtumista, vai ovatko ne vain ahdistuneen sydämen sanelemia? Sitä emme saa enää tietää. Vaikka huhuja sodan laajenemisesta oli liikkeellä, ainakaan Suomen Sotilas ei ryhtynyt kostonhimoiseen hekkutukseen.

Uusi sota syntyi kesäkuun lopulla 1941. Suomen Sotilas julkaisi pääkirjoituksensa paikalla ylipäällikkö Mannerheimin "ristiretki" -päiväkäskyn. Seuraavassa numerossa päätoimittaja jo itse kommentoi alkanutta sotaa uusin, vahvoin sanakääntein. Voitto oli varma, ja toivottiin, että "kajahutamme hengessämme voimakkaan eläköön-huudon lopullisen suuren voittomme kunniaksi".

Sota ei mennyt aivan niin, kuin Suomen Sotilaan pääkirjoittaja 60 vuotta sitten arveli. Mutta tavallaan hän oli oikeassa. Suomalaiset saavuttivat lopulta suuren voiton. He taistelivat maansa eroon toisesta maailmansodasta taitavasti ja urheasti, luovivat kylmän sodan läpi neuvokkaasti ja vapauttaen menettämättä, rakentaen samalla taloutensa kovalla työllä kuntoon. Kuka tietää, mitä Pohjolassa olisi tapahtunut, jos asiat eivät olisi menneet juuri näin?

Vuonna 2001 voidaan oikeutetusti sanoa, että Suomi on saavuttanut suuren voiton. Marsalkat ja matruusit, presidentit ja paimenet, elektroniikkainsinöörit ja esteetikot ovat eläköön-huudon sa ansainneet.

Järjen voitto

Hallitus on pitkän väännön jälkeen päättänyt nostamaan puolustusmäärärahoja asteittain niin, että ne ovat vuosikymmenen loppupuolella 10.8 miljardin tasolla. Alueellisen puolustuksen nimkeen vannotaan, ja suhteettomat mitat saanut taisteluhelikopterikysymys pannaan omiin yhteyksiinsä, asialliseen selvitykseen. Näiltä osin järki on voittanut, jos kohta suomalaiset sotilaat edelleenkin joutuvat tuottamaan maallemme turvallisuuspalvelut paljon pienemmin resursein kuin muut pohjoismaat.

Varuskuntien lakkauttaminen ei sen sijaan liene järkevä ratkaisu. Laskennallisestikin saatu rahan säästö on kokonaisuuteen verrattuna mitätön, ja käytännössä etumerkki saattaa jopa muuttua. Tämäkin asia kaikkine henkisine, sotilaallisine ja alueellisine seurauksineen kannattaisi tutkia hyvin tarkkaan ennen lopullisten päätösten tekoa.

HEIKKI TIILIKAINEN

heikki.tiilikainen@suomensotilas.fi

REIJO K. NAATÄSEN ARIKSTO

PAMAUS JA LEIMAUS

Tarkka tähtäys, jyhkeä pamaus ja paljon savua – Sakari Viertolan mustaruutiase on puhunut lajin MM-kisoissa Sveitsissä 1994. Mikä vanhoissa musketeissa viehättää, miten niitä harrastetaan – ja mikä kummajainen on Helsingin Wanha Warusväki ja Kaupungin Hyvät Asukkaat ry? –Sivu 22

ANTERO ALKU

Höyryn voimin

Puolustusvoimien "variksenpelätinkampanja" on herättänyt ristiriitaisia tunteita. Mitä siitä mieltii tärkeimmän kohderyhmän edustaja, 23-vuotias opiskelija? Entä olisiko varat voinut suunnata toisin – kehittelimme Sotilaskotiliiton vanhaa ideaa ja mietimme, miten höyryveturi Ukko-Pekka vetäisi ohjelmallista värväysjunaa ympäri maata. –Sivut 50-52

HANNU KOSTILAINEN

Vinkkejä maukkaan taistelija-kalan harjuksen pyyntiin ja ruoaksi valmistukseen. –Sivu 64

3/2001

PÄÄTOIMITTAJA

Heikki Tiilikainen (09) 499 548

TOIMITUSSIHTEERI

Jura Jukola (09) 496 189

ERIKOISTOIMITTAJA

Jukka Knuutila

VAKITUISET AVUSTAJAT

Marjatta Hinkkala • Jukka Knuuti
Mika Kalakoski • Jukka I. Mattila
Eero Lehmuskallio • Jussi Niinistö
Juhani A. Niska • Risto Penttinen
Riitta Salo • Jukka Suvisaari
Pekka Visuri

TAITTAJAT

Ilkka Pitkänen
Kari Merilä (Tekniikkalehti)

NETTISOTILAS

Leif-Eric Rosendal

KENTTÄRADIO 100.3 MHZ

Jukka Vuolio

KUSTANTAJA

Kustannus Oy Suomen Mies

TOIMITUSJOHTAJA

Heikki Tiilikainen

TOIMISTO

Paula Kareinen • Leif-Eric Rosendal

MARKKINOINTI

Kim Vinari

OSOITE

Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki

Puh: (09) 496 189

Fax: (09) 492 058

toimitus@suomensotilas.fi

www.suomensotilas.fi

TILAUSHINNAT

10 nroa vuodessa; kestotilaus
265 mk/vsk, määräaik. 295 mk/vsk,
opisk. ja varusmiehet 220 mk/vsk
Levikki 15 290

Tarkastettu 7.1.1999

Irtonumeromyynti:

Akateeminen kirjakauppa

ILMOITUKSET

Ilpo Pitkänen Oy

Puh: (09) 349 9224

Fax: (09) 349 9223

mainos.aineistot@pitkanen.inet.fi

Jarmo Paavola puh: (09) 496 189

Fax: (09) 492 058

Mediamyynti Norrlin Oy /

Liisa Norrlin

Puh: (09) 590 395 ja (09) 590 804

Fax: (09) 592 587

KIRJAPAINO

Itä-Uudenmaan Paino Oy
Itäinen Tullikatu 10, 07900 Loviisa

ISSN-1237-8704

Aikakauslehtien liiton jäsen